

Життя Йосифа Сліпого (Коберницького-Дичковського), який народився 17 лютого 1892 року, – це яскравий приклад поєднання в одній особі науковця, богослова, керівника академічних та наукових інституцій і провідника Української Греко-Католицької Церкви. Вихідцеві із села Заздрість на Тернопільщині судилося стати людиною багатьох історичних, політичних, культурних середовищ, які по-своєму впливали на формування його світогляду та подальшу долю.

НАУКОВОЮ СТЕЗЕЮ

Закінчивши початкову школу в рідному селі й Тернопільську гімназію, 1911 року Йосиф Сліпий вступив до Греко-католицької духовної семінарії у Львові. У «Споминах» він із вдячністю згадує свого вчителя та попередника на митрополичому престолі Андрея Шептицького, який посприяв спровадженню двох його мрій – стати священиком і зануритись у світ науки.

Митрополит Шептицький, помітивши здібності молодого семінариста до гуманітарних наук та іноземних мов, уже після закінчення другого курсу вислав його на студії до Інсбрукського університету

в Австрії, де той здобув класичну освіту й захистив дві наукові дисертації у галузі докторського богослов'я: докторську, а згодом габілітаційну працю. Після короткого навчання в Римі Сліпий повернувся до Галичини і розпочав наукову діяльність. Кар'єра молодого інтелектуала, що вільно володів як класичними (старогрецькою та латинською), так і сучасними (німецькою, польською, французькою, англійською, італійською) мовами, розвивалася досить стрімко. Попри прийняття ним 1917 року духовний сан (чин єрейських свяченъ здійснив митрополит Шептицький 30 вересня в монастирі отців-студитів в Уневі), він майже цілковито присвятив себе розвиткові наукових і навчальних інституцій УГКЦ.

Після трьох років викладацької роботи Шептицький у 1925 р. призначив о. Йосифа Сліпого на посаду ректора Греко-католицької духовної семінарії у Львові. З 1926-го він був також головою Богословського наукового товариства й головним редактором журналу «Богословія», а в 1928-му став керівником новоствореної Греко-католицької богословської академії у Львові.

Після рукоположення зі святителем – митрополитом
Андреєм Шептицьким та о. Йосифом Схрейверсом,
який представляв Йосифа Сліпого до свяченъ

Зважаючи на брак українських наукових закладів у міжвоєнній Польщі, згадані вище інституції, що їх очолював Йосиф Сліпий, були одними з провідних наукових осередків не лише для церковного середовища, а й для всієї української громадськості Галичини. Тривалий час Андрей Шептицький покладав особливі сподівання на Богословську академію, яку він мав намір перетворити на справжній європейський університет для українців. Втілювати цей амбітний і непростий, як на ті часи, задум мав її ректор. Саме тому Йосиф Сліпий здійснив кілька подорожей Німеччиною, Францією, Англією, під час яких знайомився з діяльністю найкращих тамтешніх університетів, щоб згодом використати їхній досвід і стандарти наукової роботи у львівській академії.

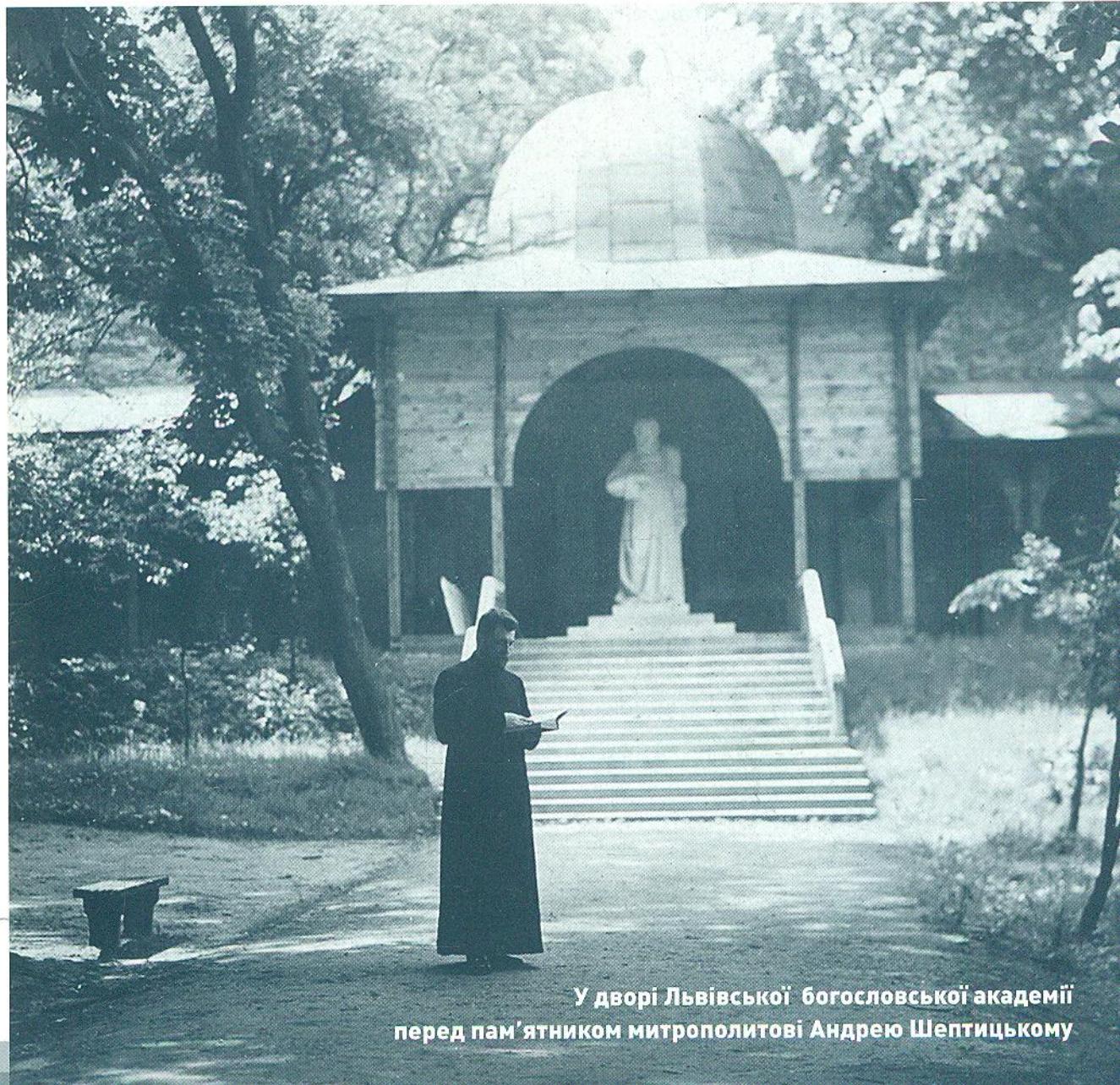
Ретроспективно о. Сліпий характеризував свою науково-педагогічну діяльність у Львові як один із важких періодів життя. Незважаючи на всі зусилля, вкладені в розбудову академії, йому так і не вдалося перетворити її на повноцінний університет.

ТАЄМНИЙ НАСТУПНИК ШЕПТИЦЬКОГО

Події Другої світової війни внесли свої корективи у життєвий шлях о. Йосифа Сліпого. Саме в цей час відбулася помітна зміна акцентів у його діяльності. Після захоплення Львова та Галичини радянськими військами нова влада заборонила діяльність Богословської академії, а тому розвивати наукове життя УГКЦ було практично неможливо.

Саме в цей період особливо гостро постало питання про єпархічне наступництво в УГКЦ. Митрополит Шептицький, що вже багато років був прикутий до інвалідного візка, отримав від папи Пія XII дозвіл висвябити отця-ректора Йосифа Сліпого в архиєрейський сан із правом наступництва на митрополичому престолі. Оскільки радянська влада вже в 1939-1941 роках ставилася до Греко-Католицької Церкви досить вороже й агресивно, намагаючись різними способами обмежити її вплив на західноукраїнське суспільство, Шептицький вирішив не розголошувати інформації про рукоположення Сліпого.

У дворі Львівської богословської академії
перед пам'ятником митрополитові Андрею Шептицькому